

Svar på frågorna 2024/25:294, 2024/25:295 och 2024/25:296 av Olle Thorell (S) En jämlik skola för en bra start i livet, En skolpolitik för minskade klyftor i samhället respektive Åtgärder för en jämlik skola

Olle Thorell har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att säkerställa att resurserna till förskolor och grundskolor i socioekonomiskt utsatta områden är tillräckliga för att möta barnens behov och ge alla elever samma chans till en bra start i livet. Olle Thorell har frågat Johan Pehrson vilka åtgärder ministern avser att vidta för att minska den ökande segregationen i det svenska utbildningssystemet och säkerställa att alla barn ges lika möjligheter till en kvalitativ utbildning, oavsett socioekonomisk bakgrund. Olle Thorell har även frågat Johan Pehrson vilka åtgärder ministern avser att vidta för att säkerställa att Sveriges utbildningssystem fortsatt är jämlikt och tillgängligt för alla elever, oavsett socioekonomisk bakgrund. Frågorna har överlämnats till mig.

Regeringen driver nu igenom omfattande reformer för att återuppbygga kunskapsskolan. Förbättrade kunskapsresultat är

en prioriterad fråga för regeringen. Utbildningen i det svenska skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen [2010:800]). Det innebär att alla elever ska ha tillgång till en verksamhet med en hög kvalitet så att de fastställda målen för utbildningen nås, oavsett var i landet eleverna bor eller vilken skola de går i.

Kommunerna har det huvudsakliga ansvaret för att finansiera och bedriva skola och förskola. Efter förslag från regeringen i både budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1) och budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1) har det gjorts permanenta nivåhöjningar av de generella statsbidragen till kommuner och regioner med totalt 16 miljarder kronor. Av dessa går 11,2 miljarder kronor till kommunerna.

Staten bidrar också till skolans finansiering genom riktade statsbidrag. Regeringen har därför i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1) bl.a. föreslagit att Kunskapsbidraget förstärks med 700 miljoner kronor. Det innebär att bidraget föreslås uppgå till drygt 8,2 miljarder kronor 2025. Kunskapsbidraget fördelas enligt ett index som innebär att huvudmän som har en hög andel elever med låg sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet får en högre bidragsram. Indexet används som underlag för att bedöma skillnader i huvudmäns behov av resurser.

I budgetpropositionen för 2025 har regeringen också exempelvis föreslagit att statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan ska förstärkas med 900 miljoner kronor för 2025. Detta statsbidrag kan bl.a. användas för att minska barngruppernas storlek och rekrytera personal. Förskolan är tillsammans med vårdnadshavare central för att ge barn goda förutsättningar att lyckas i livet. När förskolan fungerar som bäst ger den alla barn som deltar i den, oavsett bakgrund, en bra grund att stå på inför skolstarten.

Utöver ovanstående insatser har regeringen påbörjat en helrenovering av skolans finansieringssystem för att stärka den statliga styrningen över resursfördelningen till skolan, så att sambandet mellan behov och tilldelning av resurser stärks i hela landet. Som ett led i detta arbete har regeringen tillsatt Utredningen om en nationell skolpengsnorm för ökad likvärdighet (U 2023:05) som ska föreslå ett system för resursfördelning som utgår från en nationellt bindande skolpengsnorm. Utredningen ska bland annat ge förslag på en nationell beräkningsmodell för skolpengen som ska ange en lägstanivå för hur mycket resurser varje kommun minst ska tilldela sin egen skolverksamhet och vad ersättningen till enskilda huvudmän minst ska vara. Av utredningsdirektiven framgår att det, för att öka likvärdigheten, är väsentligt att skolpengsnormen grundar sig på huvudmännens skilda förutsättningar och behov (dir. 2023:153).

Stockholm den 29 oktober 2024

Lotta Edholm